

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination

April/May-2023 (NEW COURSE)

ALANKARASASTRA : NATYASASTRA ADHYAYA 1,2,6 AND DASARUPAKA PRAKASA 1, 3
(ELE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન. ૧ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- Q-1 Translate with necessary notes any two of the following. (14)
- ૧) ગ્રાહ પાઠ્યમૃગ્વેદાત્સામખ્યો ગીતમેવ ચ ।
યજુર્વેદાદભિનયાન્ રસનાર્થવળાદપિ ॥
 - ૨) ભારતી સાત્વતી ચૈવ, વૃત્તિ મારભર્તી તથા ।
સમાશ્રિતઃ પ્રયોગસ્તુ, પ્રયુક્તો વૈ મયા દ્વિજાઃ ॥
 - ૩) ઇહ પ્રેક્ષાગૃહં દૃષ્ટ્વા ધીમતા વિશ્વકર્મણા ।
ત્રિવિધઃ સન્નિવેશશ્ચ શાસ્ત્રતઃ પરિકલ્પિતઃ ॥
 - ૪) ન ભાવહિનોડસ્તિ રસો ન ભાવો રસવર્જિતઃ ।
પરસ્પરકૃતા સિદ્ધિસ્તયોરભિનયે ભવેત્ ॥
- પ્રશ્ન. ૨ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો. (૧૪)
- Q-2 Translate with necessary note on any two of the following. (14)
- ૧) નાટકં સપ્રકરણં ચૈવ, ભાણઃ પ્રહસનં હિમઃ ।
વ્યાયોગઃ સમવકારૌ ચ વીક્ષ્યક્લેહામૃગાઃ ઇતિ ॥
 - ૨) અર્થોપક્ષેપકૈઃ સૂચ્યં, પદ્મભિઃ પ્રતિપાદયેત્ ।
વિષ્કમ્ભઃ ચૂલિકાસ્યઙ્કાવતારઃ પ્રવેશકૈઃ ॥
 - ૩) પ્રખ્યાતવંશો રાજર્ષિદિવ્યો વા યત્ર નાયકઃ ।
તત્પ્રખ્યાતં વિધાતવ્યં વૃતમત્રધિકારિકમ્ ॥
 - ૪) એકો રસોઽઙ્ગીકર્તવ્યો વીરઃ શૃંગાર એવ વા ।
અઙ્ગમન્યે રસાઃ સર્વે કુર્યાન્નિર્વહણેઽદ્ભુતમ્ ॥
- પ્રશ્ન. ૩ નાટ્યશાસ્ત્રને આધારે ભરતમુનિના રસસૂત્ર ઉપર સવિસ્તાર સમીક્ષા કરો. (૧૪)
- Q-3 Evaluate critically in detailed the 'રસસૂત્ર' of ભરતમુનિ according to નાટ્યશાસ્ત્ર । (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૩ ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરામાં ભરતમુનિનું સ્થાન અને પ્રદાન ચર્ચો. (૧૪)
- Q-3 Discuss the સ્થાન અને પ્રદાન of ભરતમુનિ in Indian નાટ્યશાસ્ત્ર પરંપરામ્ । (14)
- પ્રશ્ન. ૪ ધનંજયના દશરૂપકને આધારે 'પંચકાર્યાવસ્થા' સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૪)
- Q-4 Discuss in detailed 'પંચકાર્યાવસ્થા' with special reference to 'દશરૂપકમ્' of ધનંજય । (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૪ દશરૂપકને આધારે નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
- Q-4 Write detailed note on the નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય according to દશરૂપકમ્ । (14)
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Q-5 Write a short notes on any two of the following. (14)
- ૧) નાટ્યશાસ્ત્રે રઙ્ગશીર્ષમ્ ।
 - ૨) નાટ્યોત્પત્તિકથા ।
 - ૩) દશરૂપકે પદ્મસન્ધયઃ ।
 - ૪) દશરૂપકે 'પ્રકરણ' નિરૂપણમ્ ।
